

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	พัฒนาการพื้นที่ใช้สอยเรือนร้านค้าย่านวัดเกต จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางสาวกณิกนันต์ วิมาลา
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	ผศ.ศุภชัย ศาสตร์สาระ ประธานกรรมการ รศ.วรลัญจก์ บุญสุรัตน์ กรรมการ อ.วีระพันธ์ จันท์หอม กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พัฒนาการพื้นที่ใช้สอยเรือนร้านค้าย่านวัดเกต มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาพัฒนาการและรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะเรือนร้านค้าอันเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมในชุมชนย่านวัดเกต ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับสถาปัตยกรรม โดยใช้กรอบความคิดของ “การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม” เป็นเครื่องมือในการนำไปสู่การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ของพื้นที่กับแนวทางการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชน

ออกแบบสื่อศิลปะ ในรูปแบบของแผ่นพับ “แผนที่มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนย่านวัดเกต” แจกแก่กลุ่มประชากรศึกษา 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเจ้าของพื้นที่ ที่อาศัยในย่านวัดเกตและกลุ่มคนทั่วไปหรือคนนอกพื้นที่ จัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความเข้าใจในสื่อศิลปะและแสดงความคิดเห็นในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมและแนวทางการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนย่านวัดเกต

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเรือนร้านค้าย่านวัดเกตมีความโดดเด่นที่สุด ในด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมสวยงามและทรงคุณค่า การมีวิถีชีวิตและการสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของคนในชุมชน และการที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม แต่ต้องมีสิ่งที่จะต้องแก้ไขเร่งด่วน คือ การขยายถนน รองลงมาคือควบคุมการตีป้ายโฆษณาต่างๆ การสร้างอาคาร

ใหม่เส้นทางเดินรถในย่านชุมชน และการสูญเสียเอกลักษณ์ของชุมชน ส่วนปัญหาเรื่องพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำปิง และเรื่องเพิ่มทางทำให้ปลอดภัยจากรถ เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขเร่งด่วนตามมา

คุณค่าที่ยังคงหลงเหลือของมรดกทางวัฒนธรรมในย่านวัดเกตที่เห็นได้ชัดเจน คือเรื่อง ศาสนสถานสำคัญต่างๆที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน เรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรมที่สวยงามและทรงคุณค่า และเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและการสืบทอดประเพณีดั้งเดิมของคนในชุมชน

ทั้งนี้ยังมีสิ่งที่สามารถส่งเสริมให้ควบคู่ไปกับการจัดการวัฒนธรรมของชุมชน คือ จะต้องส่งเสริมประเพณีและวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้มีชื่อเสียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน จะต้องควบคุมการสร้างอาคารใหม่และตึกสูง รวมถึงปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อให้สอดคล้องและส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชนและการจัดพื้นที่สีเขียวของชุมชน เพื่อการจัดกิจกรรมและการนันทนาการ

Independent Study Title Shop House Space Development in Wat Gate Area, Chiang mai Province

Author Ms.Kaniknan Wimala

Degree Master of Arts (Media Arts and Design)

Independent Study Advisory Committee

Asst.Prof. Supachai Satsar	Chairperson
Assoc.Prof. Woralan Boonyasurat	Member
Lect. Weerapan Chanhom	Member

ABSTRACT

The purpose of “The development of space use of shop-houses in Wat Gate area” study is to study the development and its architecture, shop-house in particular, and to study the relationship between culture and architecture based on the framework of “Cultural landscaping management and cultural heritage conservation” as a tool to link history of the area with the way to organize cultural landscaping of the community.

Arts channel “Map of cultural heritage of Wat Gate community” was created for 2 groups of sampling population; people inside the community and people outside the community. According to the understanding of arts questionnaire and the comments, most of the population see that shop-house is a unique and valuable architecture of Wat Gate community. The lifestyle and the conservation of its precious culture in the community reflect the cultural diversification. Road expansion, sign and billboard control, new construction, drive way in down town and lost of community unique image need immediate attention, follows by the problem of land on Ping river bank and the insufficient safe walkways. Temples are the remained architectures used as a precious cultural center for people in the

community to gather. However, promoting tradition and way of life of the people in the community through tourism, creating green area to organize activities should be implemented at the same time.